

2023-04-28

Samhällsutveckling

Kim Eva Strømmer

Tfn: 063-146574

E-post: kim.strommer@regionjh.se

RUN/107/2023

Svar på motion från Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) om uttalande emot uranbrytning i länet

Ärendebeskrivning

Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) inkom den 8 februari 2023 med en motion som föreslår:

- att Region Jämtland Härjedalen uttalar att man motsätter sig all prospektering, provbrytning eller gruvdrift av uran i länet.

I september 2011 gjordes ett uttalande av dåvarande Regionförbundet där man tydligt motsatte sig prospektering, provbrytning eller gruvdrift av uran i länet (Dnr 2011-347). Och enligt en lagändring i augusti 2018 blev det inte längre möjligt att ge tillstånd till utvinning av uran eller till brytning, provbrytning, bearbetning eller fysikalisk eller kemisk anrikning av uran i Sverige. Bestämmelsen finns i 9 kap. 6 i § miljöbalken och äldre tillstånd gäller fortfarande.

Det politiska klimatet har dock ändrats och den nuvarande regering har aviserat att de vill upphäva förbudet mot uranbrytning i Sverige. Dessutom vill regeringen påskynda detta beslut med anledning av de stora fyndigheterna av så kallade sällsynta jordartsmetaller som har gjorts i norra Sverige. De svenska uranfyndigheterna finns i urberget och i alunskifferar. De mörka alunskifferarna är de yngsta fyndigheterna som innehåller de största samlade uranmängderna i Sverige och dessa förekommer i större mängd bl.a. i fjällkedjans randområden i Jämtlands län.

Uranbrytning generellt anses vara en miljöfarlig verksamhet. Vid utvinningen kommer uranet i kontakt med syre och kan då övergå till en form som snabbt kan spridas över stora områden till grundvatten och ytvatten. När det gäller just utvinning ur alunskiffer, vilket uranbrytning i Jämtlands län skulle innebära, svarade Region Jämtland Härjedalen på remissen *Utvinning ur alunskiffer - Kunskapsammanställning om miljörisker och förslag till skärpning av regelverket* (SOU 2020:71) enligt följande (RUN/765/2020):

- Region Jämtland Härjedalen anser att de föreslagna skärpningarna i lagstiftningen är otillräckliga för att skydda miljön i områden med alunskiffer.
- Region Jämtland Härjedalen vill se ett förbud mot brytning av alunskiffer.

Region Jämtland Härjedalen bedömde att det finns allvarliga miljörisker med brytning i alunskiffer som berör vattenförsörjning – där Storsjön är dricksvattentäkt åt fyra kommuner, jordbruk, rennäring, fiske, biologisk mångfald och besöksnäring, med särskilt negativ påverkan i Jämtland Härjedalen. Region Jämtland Härjedalen bedömde även att den negativa påverkan på lokal- och närmiljö och andra värden skulle bli mycket inkräktande, storskalig och bestående.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen bifalls.

Region Jämtland Härjedalen tar inte ställning för eller emot gruvdrift som inte handlar om uranbrytning och utvinning ur alunskiffer, samtidigt som vi vill trycka på vikten av det kommunala vetot när det gäller gruvverksamhet.

Regiondirektörens förslag

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige

Motionen bifalls.

I tjänsten

Anders Byström
Tf. Regiondirektör

Anna Halvarsson
Områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

Organisation/person som protokollsutdrag och/eller yttrande ska skickas till.